

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121538037
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6121538037.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v spore žalobcu Y. F., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom V. XX/B, XXX XX F. F., právne zastúpeného JUDr. Vierou Novákovou, so sídlom Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému H. Y., narodenému XX. XX. XXXX, trvale bytom L. XXX/XX, XXX XX F. U., o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 5C/42/2021-23 z 30. novembra 2021, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým uznesením zo dňa 30. 11. 2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

Z odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa akýchkoľvek stavebných, stavebnotechnických alebo iných úprav a prác na nehnuteľnosti zapísanej v katastri nehnuteľností Okresného úradu Banská Štiavnica, katastrálny odbor na LV č. Y. pre okres, obec a kat. úz. F. U. ako parcela CKN č. XXXX/X (ďalej aj „parc. CKN XXXX/X“) a XXXX (ďalej aj „parc. CKN XXXX“) - zastavané plochy a nádvorja o výmere 706 m² a 105 m², a to až do právoplatného skončenia konania vo veci žaloby o odstránenie nepovolenej stavby a žaloby na náhradu škody. Ďalej sa žalobca domáhal, aby mu okresný súd v lehote 60 dní od právoplatnosti uznesenia uložil povinnosť podať žalobu o odstránenie neoprávnenej stavby a náhradu škody.

Žalobca návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že pri miestnom šetrení vykonanom koncom mesiaca október 2021 zistil, že žalovaný vykonáva na parc. CKN č. XXXX/X zemné práce (buduje zrejme cestu), a to takým spôsobom, že cca 150 m² zasahuje neoprávnene nad rámec svojej parcely CKN č. XXXX/X do jeho parciel, CKN č. XXXX/X a CKN č. XXXX, napriek skutočnosti, že si nechal urobiť riadne zameranie svojho pozemku a na mieste samom kolíkmi riadne vyznačil jeho hranice. Žalovaný takto činí aj napriek štátnemu stavebnému dohľadu, ktorý z podnetu vlastníčky ďalšej susediacej parcely k pozemku žalovaného, a to parcely CKN č. XXXX/X, uskutočnil niekedy v lete 2021 práve z dôvodu, že žalovaný zasahoval do jej pozemku. Žalovaný s ním nekomunikuje. V danom prípade je preto potrebné dočasne upraviť pomery strán sporu, keď preukázal naliehavosť dočasnej úpravy tým, že je dôvodná obava, že konaním žalovaného dôjde k zničeniu jeho majetku a k zníženiu jeho hodnoty. Je zřejmé, že žalovaný stavia cestu na pozemku žalobcu - parcela CKN č. XXXX/X a XXXX, a to bez jeho súhlasu. Žalovaný v stavbe pokračuje, napriek tomu, že mu je známe, že on nesúhlasí s vybudovaním cesty na pozemku v jeho vlastníctve, na takúto stavbu nikdy nedal súhlas a v súdnom konaní sa bude domáhať odstránenia časti predmetnej stavby - cesty zasahujúcej na parcelu CKN č. XXXX/X a XXXX v jeho výlučnom vlastníctve, v súlade s § 135c Občianskeho zákonníka (ďalej

aj „OZ“). Predpokladom úspešnosti jeho budúceho možného nároku na odstránenie stavby je jednak jeho technická uskutočniteľnosť, ale najmä jeho účelnosť a vzhľadom na aktuálny stupeň rozostavanosti by z ekonomického hľadiska bolo odstránenie neoprávnenej stavby účelné. Týmto konaním mu bola spôsobená škoda, keď na jeho pozemku zasahuje neoprávnená stavba žalovaného, čo trhovú hodnotu jeho nehnuteľnosti preukázateľne znižuje a pokiaľ sa nezabráni žalovanému v pokračovaní stavby, existuje v budúcnosti odôvodnená obava vzniku značnej ujmy na jeho právach ako vlastníka.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovenia § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. d), § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „CSP“).

Súd prvej inštancie uviedol, že neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese. Jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v jeho schopnosti dočasnou a provizórnou úpravou zabrániť nepriaznivým následkom, ktoré mohli pred začatím konania, v začatom konaní, či po jeho skončení nastať. Neodkladné opatrenie nemá charakter konečného rozhodnutia a jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov (strán sporu). Nariadením neodkladného opatrenia pred začatím konania alebo v jeho priebehu navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že existuje nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy (prípadne, že nariadenie neodkladného opatrenia vyžaduje verejný záujem).

Podľa názoru súdu prvej inštancie zo skutkových okolností uvedených v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj z príloh tohto návrhu nevyplýva potreba okamžitého zásahu súdom. Súd prvej inštancie nemal osvedčené, že zo strany žalovaného dochádza k výstavbe cesty práve na pozemku žalobcu. Žalobca síce spolu s návrhom na neodkladné opatrenie predložil aj tri fotografie, tieto sú ale nejasné, v zlej kvalite, no najmä z nich nie je možné zistiť, a bez pochyb ustáliť, o akú parcelu ide, či ide o parcelu žalobcu alebo žalovaného, prípadne, ako uvádzal žalobca v návrhu, o ďalšiu parcelu vo vlastníctve susedy žalovaného. Nemožno identifikovať hranice týchto parciel, rozsah prípadného zasahovania do pozemku žalobcu, ale ani to, že by prebiehala výstavba cesty ako stavby. Navyše, žalobca tvrdil, že fotografia č. 1 bola vytvorená v deň konania štátneho stavebného dohľadu pred začatím stavebných prác a nasledujúce fotografie č. 2 a č. 3 majú zobrazovať stav v súčasnosti. Fotografie je však obtiažne porovnať, ak na fotografiách č. 2 a č. 3 je vyfotografovaný pozemok z iného uhla, nejasne, inak ako na fotografii č. 1. Z fotografií nemožno mať za osvedčené, že žalovaný čini akékoľvek stavebné práce, realizuje stavbu, nakoľko na fotografii č. 2 sú viditeľné len kolíky, ktoré na fotografii č. 3 už chýbajú. Fotografie č. 2 a č. 3, ktoré majú zobrazovať stav v súčasnosti nenaznačujú, že by žalovaný vykonával akékoľvek stavebné práce, na fotografiách sa nenachádzajú napr. stavebné stroje, materiál, a pod., na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že tvrdenia žalobcu v jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sú osvedčené. Žalobca neosvedčil, akým stavebným prácam zo strany žalovaného chce zamedziť, ktoré by boli vykonávané práve na jeho pozemku, a nie na pozemku žalovaného. Ak sa mieni žalobca domáhať odstránenia stavby - cesty, dosiaľ nemožno dospieť k tomu, že by akákoľvek stavba bola v štádiu realizácie. Za stavbu nemožno považovať odstránenie porastu, či úpravu terénu bez ďalšieho.

Naviac, žalovaný vo svojom návrhu vo výroku žiada, aby žalovanému bola uložená povinnosť zdržať sa akýchkoľvek stavebných, stavebnotechnických alebo iných úprav a prác na nehnuteľnosti zapísanej v katastri nehnuteľností Okresného úradu Banská Štiavnica, katastrálny odbor na LV č. XXXX pre okres, obec a kat. úz F. U. ako parcela CKN č. XXXX/X, pričom tvrdil, že parcela CKN č. XXXX/X je vo vlastníctve žalovaného, čo vyplýva z LV č. XXXX. Ak teda realizuje žalovaný akékoľvek práce na vlastnom pozemku, nejde o zásah do vlastníctva žalobcu, preto nie je daný predpoklad poskytnúť mu v tomto rozsahu predbežnú ochranu nároku, ktorého sa mieni domáhať vo veci samej.

Splnenie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia preskúmava súd vždy s prihliadnutím na špecifiká tvrdeného skutkového stavu, pričom na nariadenie neodkladného opatrenia nemá jeho navrhovateľ automaticky právny nárok. Naopak, nariadenie neodkladného opatrenia je určitou výnimkou z pravidla a k jeho nariadeniu súd pristupuje iba za predpokladu, že potreba upraviť vzájomné pomery strán je natoľko naliehavá, že odôvodňuje aj prelomenie základnej zásady procesného práva, že súd by mal rozhodovať na základe vykonaného dokazovania po náležitom zistení skutkového stavu a až potom, ako obe sporové strany dostali možnosť využiť všetky prostriedky procesného útoku a procesnej obrany na preukázanie svojich skutkových tvrdení.

Z Civilného sporového poriadku vyplývajú základné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorými sú: 1. naliehavosť vydania neodkladného opatrenia, 2. dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, 3. odôvodnenie nebezpečenstva - bezprostredne hroziacej ujmy, 4. určitosť, zrozumiteľnosť a vykonateľnosť navrhovaného neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou neodkladného opatrenia je teda existencia zákonného dôvodu vedúceho k jeho nariadeniu. Podľa zákona ide o taký stav právnych (nie iba faktických) vzťahov medzi stranami sporu, ktorý bezpodmienečne vyžaduje dočasnú a rýchlu súdnu úpravu, pričom zásah do práv dotknutej strany musí byť primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práva a právom chránených záujmov. Existencia právneho vzťahu medzi stranami, existencia nároku, ako aj ich osvedčenie samy o sebe ešte netvorí zákonný dôvod neodkladného opatrenia. Vyžaduje sa ešte, aby tieto právne vzťahy alebo nároky boli ohrozené. Až toto ich ohrozenie dovoľuje súdu pred rozhodnutím veci nariadiť príslušné opatrenie. Ohrozenie nároku, či už subjektívne alebo objektívne, musí byť konkrétne a oprávnený účastník ho musí vždy ešte navyše osvedčiť.

Žalobca sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal uloženia povinnosti podať v lehote 60 dní žalobu o odstránenie neoprávnenej stavby a náhrady škody voči žalovanému. Súd prvej inštancie okrem toho, že žalobca neosvedčil nárok na odstránenie stavby, ak nie je zjavné, akú stavbu chce odstrániť, neosvedčil ani potrebu poskytnúť mu ochranu jeho nároku na náhradu škody, ak neuviedol, o aké zničenie, či znehodnotenie jeho pozemku ide, v akom rozsahu, teda aká škoda mu konaním žalovaného neodstrániteľne vzniká.

I keď z tvrdení žalobcu možno usudzovať na nezhody medzi stranami sporu ohľadne hraníc ich pozemkov, a to aj s ohľadom na vykonanie stavebného dohľadu v lete 2021 (tiež len tvrdeného žalobcom), v prejednávanej veci neboli osvedčené ani základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Súd prvej inštancie uviedol, že nemal osvedčené nevyhnutnosť dočasne upraviť pomery strán sporu, ani to, že žalobcovi hrozí nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Len tvrdenie žalobcu o porušení jeho vlastníckych práv bez ďalšieho nespĺňa predpoklad pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. c) CSP, preto súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie žalobca podal včas odvolanie.

Navrhol, aby odvolací súd zmenil uznesenie prvoinštančného súdu tak, že zakáže žalovanému vykonávať akúkoľvek činnosť, najmä zriadenie a prevádzkovanie (udržiavanie) prístupovej cesty na pozemku žalobcu - parc. CKN č. XXXX/X zastavané plochy a nádvoria vo výmere 706 m² a parc. CKN č. XXXX o výmere 105 m², zastavané plochy a nádvoria, oboje k.ú. I. U., obec F. U., okres F. U., zapísané na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Banská Štiavnica, katastrálnym odborom a zároveň nariadiť žalovanému zdržať sa akejkoľvek činnosti, vrátane stavebných, terénnych a iných úprav na nehnuteľnostiach zapísaných v katastri nehnuteľností Okresného úradu Banská Štiavnica, katastrálny odbor na LV č. XXXX, pre okres F. U., obec F. U., kat. úz. F. U. ako parcela C KN č. XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 706 m², parcela C KN č. XXXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 105 m².

Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h/, f/, e/ CSP. Ďalej uviedol, že súd prvej inštancie nevyužil ohľadku miesta samého na odstránenie pochybností a vecí, ktoré sa mu z jeho návrhu nezdať zrozumiteľné, alebo jasné, pričom súd prvej inštancie rozhodol v lehote 7 dní odo dňa doručenia návrhu (dňa 30. 11. 2021), a teda v uznesení nezohľadnil dôkazy doplnené ním a doručené súdu prvej inštancie dňa 02. 12. 2021 (geometrický plán a ďalšia fotodokumentácia, ktorú pre naliehavosť nemohol k podanému návrhu priložiť a doložil ju súdu prvej inštancie bezodkladne, ako mu táto dokumentácia bola vyhotovená a doručená).

Uviedol, že z jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a z jeho príloh je zjavné, že návrh obsahuje predpísané náležitosti, je zrozumiteľný a určitý a nemá vady, ktoré by bránili pokračovať v konaní, a teda nie je možný postup podľa ust. § 327 CSP, preto mal súd prvej inštancie v súlade s ust. § 328 ods. 1. CSP nariadiť neodkladné opatrenie.

Mal za to, že existuje naliehavý právny záujem, a jednoznačne vyplýva potreba okamžitého zásahu súdu, pretože činnosťou žalovaného hrozí, že dôjde k nenahraditeľnej, alebo len ťažko nahraditeľnej ujme na jeho strane, keďže postavenú stavbu - cestu je v praxi len veľmi ťažké právne i fakticky odstrániť, a tak reštituovať jeho vlastníctvo do pôvodného stavu.

Súd prvej inštancie mal osvedčené, že zo strany žalovaného dochádza k výstavbe cesty. Z ním predložených dôkazov je zjavné, že žalovaný stavia cestu, na mieste kde cesta nikdy nebola, je zjavné že stavia bez stavebného povolenia, nakoľko v povolení sa hovorí len o čistení jestvujúcej cesty, avšak táto by musela na uvedených parcelách niekedy vôbec existovať. O skutočnosti, že sa jedná o stavbu cesty, a teda novej cesty na mieste, kde cesta nikdy nebola, svedčia fotografie s časovou relevanciou,

z ktorých je zjavné, že na mieste, kde buduje žalovaný cestu ešte pred pár mesiacmi stála stavba - budova a je z predložených dôkazov nesporné, že žalovaný túto budovu odstránil, stavebný odpad takto vzniknutý nezákonne uložil na jeho pozemku (parc. CKN č. XXXX/X k.ú. M. U.) a začal budovať cestu. Z predložených dôkazov je nesporné, že na predmetných pozemkoch sa nachádzala v čase prác žalovaného stavebná technika. To, že sa jedná o budovanie novej cesty, potvrdzuje aj fotografia z verejne prístupných sociálnych sietí z profilu bagristu s nápisom „Tvorba Cesty“. Z uvedenej fotografie je nesporné, kde bola vyhotovená, a že bola vyhotovená práve na jeho parcele.

Z predložených dôkazov preukázané a nesporné o aké parcely ide. On nechal vyhotoviť aktuálny geometrický plán a predložil ho súdu prvej inštancie, vytýčil a páskami vymedzil hranice svojho pozemku a nechal vyhotoviť dronom a doručil fotografie takto vyhotovené súdu prvej inštancie, ktoré jednoznačne preukazujú skutočnosť, že žalovaný stavia cestu na pozemkoch vo vlastníctve žalobcu (pozn. parc. CKN XXXX/X k.ú. L. U.). Súd prvej inštancie mal vykonať ním navrhovaný dôkaz a vypočítať svedkov a uskutočniť obhliadku miesta samého.

Je nesporné, že on osvedčil, akým prácam žalovaného chce podaným návrhom zamedziť.

V bode 12. uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že „žalobca tvrdí, že žalovaný stavia na parcele CKN XXXX/X, ktorá je vo vlastníctve žalovaného, teda realizuje práce na vlastnom pozemku a teda nejde o zásah do vlastníctva žalobcu.“

Poukázal na to, že z celého kontextu návrhu je zjavné, že „v bode III. návrhu je v parcele chyba v písaní vo veci podlomenia a malo byť podlomenie 1 tak ako je uvádzané v celom návrhu žalobcu. Že uvedené je chybou v písaní je zjavné aj v spojitosti so skutočnosťou, že na LV č. XXXX, (ktoré je v predmetnom bode III. Návrhu žalobcu uvádzané), k.ú. F. U. sa parcela CKN č. XXXX/X nenachádza a práve sa na tomto LV nachádza parcela CKN XXXX/X k.ú. F. U., ktorá je vo vlastníctve žalobcu. Táto skutočnosť je súdu z predložených dôkazov i jeho činnosti známa.“

I sám súd prvej inštancie urobil chybu v písaní v uznesení, keď v bode 1, 2., v prvej vete označil parc. CKN č. XXXX/X za parcelu vo vlastníctve žalovaného, napriek skutočnosti, že sa jedná o parcelu v jeho vlastníctve (dotknutú parcelu konaním žalovaného), a táto skutočnosť bola súdu prvej inštancie pri jeho rozhodovacej činnosti známa jednak z jeho návrhu i listu vlastníctva č. XXXX, k.ú. F. U..

Reálne vyhodnotiť potreby bezodkladnej úpravy pomerov je otázkou voľnej úvahy súdu, ktorá však musí byť objektívne preskúmateľná na základe odôvodnenia rozhodnutia. V uznesení súdu prvej inštancie však absentuje odôvodnenie rozhodnutia súdu postavené na reálnych skutočnostiach, a preto je uznesenie v tejto časti nepreskúmateľné pre jeho neurčitost' a nezrozumiteľnosť. Týmto súd prvej inštancie porušil naše právo na spravodlivý proces tým, že porušil naše právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, a tým právo na preskúmanie rozhodnutia.

Jedným z kľúčových princípov spravodlivého súdneho konania, ako ich garantuje čl. 6 ods. 1 dohovoru a tiež čl. 46 ods. 1 ústavy, je aj právo na náležité súdne odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, III. ÚS 34/07). Potreba náležite odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné verejnosťou (IV. ÚS 296/09).

Súd prvej inštancie nezachoval rovnosť strán sporu a nepostupoval spravodlivo voči nemu a neodôvodneným, resp. nedostatočne odôvodneným rozhodnutím spôsobil, že disponuje rozhodnutím, z odôvodnenia ktorého nie je zrejmé, akými úvahami sa súd prvej inštancie riadil pri jeho vydávaní.

Trval na tom, že ním podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a vydanie neodkladného opatrenia je opodstatnené, pretože mu hrozí vznik, resp. rozširovanie škody a dochádza k porušovaniu jeho vlastníckeho práva. Tak isto hrozí zhoršenie našej právnej pozície.

Nariadením neodkladného opatrenia bude naplnená požiadavka ochrany jeho vlastníckeho práva. Nariadenie neodkladného opatrenia žiadnym spôsobom neobmedzí žalovaného, pretože žalovaný vedome, cielene a tendenčne znehodnocuje jeho majetok, obohacuje sa na jeho úkor, obmedzuje jeho vlastnícke právo, a to i napriek tomu, že bol niekoľkokrát telefonicky upozornený na uvedené. V danom prípade je potrebné rýchle a pružné riešenie situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu, pretože konaním žalovaného dochádza k zmenšovaniu a znehodnocovaniu jeho majetku. Tento stav je nenávratný a v prípade, že bude naďalej prebiehať výstavba, nebude možné docieľiť nápravu. Bez vydania neodkladného opatrenia mu hrozí nenapraviteľná škoda. Zabezpečenie jeho ochrany v tomto konaní spočíva predovšetkým v prevencii pred vznikom ďalšej ujmy. Pri neodkladných opatreniach, ktoré majú preventívny charakter, je súd primárne povinný vyhodnotiť potrebu poskytnutia ochrany,

vyhodnotiť či je požadované obmedzenie primerané v súlade s princípom proporcionality, či nelimituje nad nevyhnutnú mieru dotknutú osobu, resp. neposkytuje neadekvátnu výhodu. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj z príloh k návrhu je zrejmé, že celkové okolnosti prípadu a správanie žalovaného osvedčujú, že dochádza k protiprávnemu konaniu zo strany žalovaného, a preto je nevyhnutné poskytnúť jemu primeranú ochranu v podobe nariadenia neodkladného opatrenia.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (podľa § 34 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario, uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

5. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1,2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd konštatuje, že uznesenie prvoinštančného súdu je vecne správne. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré je dostatočne podrobné, ale i jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 s použitím § 234 ods. 2 CSP.

7. V zmysle ustanovenia § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť z dvoch dôvodov, a to v prípade ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán alebo v prípade existencie obavy, že exekúcia bude ohrozená. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej, pričom nárok (prípadne právo) nemusí byť nepochybne preukázaný, musí však byť osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností preukazujúcich nutnosť (naliehavosť) úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku, alebo k stavu, ktorý by bol zvrátený len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými obtiažami. Zároveň súd musí uvážiť, aby dôsledkom nariadeného opatrenia nevznikla niekomu neprimeraná ujma, s prihliadnutím na to, že nariadením opatrenia súdu možno iného obmedziť vo výkone jeho práv len v nevyhnutnom rozsahu a len v záujme sledovaného legitímneho cieľa a účelu opatrenia tak, aby nový stav (novoupravené pomery), nezakladali ďalšie právne spory, rešpektujúc vymedzené zákonné a ústavné limity.

8. Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia je súd viazaný návrhom strany sporu, pričom by však mal starostlivo zvážiť najmä rozsah navrhovaných obmedzení. Povinnosť zdržať sa disponovania s vecami alebo subjektívnymi právami (oprávneniami) uloží vždy len takým spôsobom, aby neprimerane nenarušil hospodárske funkcie strany sporu, voči ktorej neodkladné opatrenie smeruje. Nariadenie neodkladného opatrenia je spravidla spojené so zásahom do vlastníckeho práva, pričom podľa článku 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky je možné vlastnícke právo obmedziť iba v nevyhnutnej miere. Nariadenie neodkladného opatrenia môže byť aj zásahom do práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť (článok 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Z týchto dôvodov je vždy potrebné posúdiť, či uložením navrhovaných obmedzení nedochádza k zásahu do uvedených základných práv nad nevyhnutnú mieru a či uloženie obmedzení sleduje legitímny cieľ (účel).

9. Podľa ustanovenia § 326 ods. 1, 2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. Podľa ustanovenia § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

11. Ustanovenie § 326 ods. 1, 2 CSP upravuje osobitné náležitosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, čo je odôvodnené osobitným charakterom tohto procesného inštitútu. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa uvedú náležitosti žaloby podľa § 132 CSP, ktorými sú všeobecné náležitosti podania, a to: označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa ďalej musí uviesť: opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená; opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, pričom musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Po preskúmaní veci sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, t.j. že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, pretože v tomto prípade neboli osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu dočasnej úpravy pomerov do právoplatného skončenia konania vo veci samej, v zmysle návrhu žalobcu.

13. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd je viazaný petitom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom z petitu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí jednoznačne vyplývať, čoho sa navrhovateľ domáha, preto petit neodkladného opatrenia musí byť jasný, určitý a zrozumiteľný. Je to nutné z toho dôvodu, že súd musí celkom presne vedieť, o čom má rozhodnúť, nakoľko súd nemôže stranám priznať iné práva a uložiť im iné povinnosti, než sú navrhované. Pokiaľ je petit požadovaného neodkladného opatrenia nesprávny, t.j. vymedzenie práv a im zodpovedajúcich povinností v ňom obsiahnutých je nepresné, neurčité alebo nezrozumiteľné, resp. úplne chýba, prevzatie takéhoto petitu do výroku súdneho rozhodnutia by malo za následok, že by rozhodnutie bolo nevykonateľné. Uvedené požiadavky nie sú formálne, ale nevyhnutné pre výsledok konania, teda pre to, aby rozhodnutie bolo vykonateľné a aby mohli nastať účinky žalobcom zamýšľané.

15. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa akýchkoľvek stavebných, stavebnotechnických alebo iných úprav a prác na nehnuteľnosti zapísanej v katastri nehnuteľností u Okresného úradu Banská Štiavnica, katastrálny odbor, na LV č. XXXX pre okres, obec a kat. úz. X-X XX. ako parcela CKN č. XXXX/X a XXXX - zastavané plochy a nádvorja o výmere 706 m² a 105 m², a to až do právoplatného skončenia konania vo veci žaloby o odstránenie nepovolenej stavby a žaloby na náhradu škody (č.l. 1-4 spisu).

16. Odvolací súd konštatuje, že nehnuteľnosť parcela CKN č. XXXX/X nie je evidovaná v katastri nehnuteľností u Okresného úradu Banská Štiavnica, katastrálny odbor, na LV č. XXXX, pre okres, obec a kat. úz. Banská Štiavnica, ale na LV č. XXXX a patrí do vlastníctva žalovaného, a teda ak žalovaný vykonáva stavebné, stavebnotechnických resp. iné úpravy a práce na nehnuteľnosti v jeho vlastníctve, nejde o zásah do vlastníctva žalobcu, preto nebol daný predpoklad poskytnúť mu v tomto rozsahu predbežnú ochranu nároku.

17. Pokiaľ žalobca uviedol, že v petite návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia došlo z jeho strany ku chybe v písaní, pričom súd prvej inštancie bol povinný postupovať v kontexte jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, odvolací súd opakovane zdôrazňuje, že súd prvej inštancie bol viazaný petitom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a nemohol konať „ultra petitum,“ tzn. rozhodovať o parc. č. XXXX/X a keďže návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nemal charakter podania vo veci samej, nebolo možné na odstraňovanie väd aplikovať ani ustanovenie § 128 ods. 1 CSP, keďže je to priamo vylúčené doslovným znením zákona (in concreto znením ustanovenia § 327 CSP).

18. Žalobca v odvolaní navrhol, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie a zakázal žalovanému vykonávať akúkoľvek činnosť, najmä zriadenie a prevádzkovanie (udržiavanie) prístupovej cesty na pozemku žalobcu - parc. CKN č. XXXX/X zastavané plochy a nádvorja vo výmere 706 m² a parc. CKN č. XXXX o výmere 105 m², zastavané plochy a nádvorja, oboje k.ú. F. U., obec F. U., okres F. U., zapísané na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Banská Štiavnica, katastrálnym odborom

a zároveň nariadil žalovanému zdržať sa akejkoľvek činnosti, vrátane stavebných, terénnych a iných úprav na nehnuteľnostiach zapísaných v katastri nehnuteľností Okresného úradu Banská Štiavnica, katastrálny odbor na LV č. XXXX, pre okresXXX, obec D., kat. úz. XXX ako parcela C KN č. XXXX/X zastavané plochy a nádvoría o výmere 706 m², parcela C KN č.XXXX zastavané plochy a nádvoría o výmere 105 m².

19. Porovnaním petitu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa akýchkoľvek stavebných, stavebnotechnických alebo iných úprav a prác na nehnuteľnosti zapísanej v katastri nehnuteľností Okresného úradu Banská Štiavnica, katastrálny odbor na LV č. XXXX pre okres, obec a kat. úz. Z.ako parcela CKN č. XXXX/X a XXXX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 706 m² a 105 m², a to až do právoplatného skončenia konania vo veci žaloby o odstránenie nepovolenej stavby a žaloby na náhradu škody a petitu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uvedeného v odvolaní žalobcom, odvolací súd konštatuje, že sa nejedná o totožný petít návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ale o zmenený petít návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žalobca nielenže rozšíril uplatnené právo, ale uplatnil aj iné právo.

20. Odvolací súd zdôrazňuje, že v zmysle ustanovenia § 139 CSP sice žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu (vrátane návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia), avšak žalobu (vrátane návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia) nie je možné meniť v odvolacom konaní (§ 371 CSP), preto odvolací súd (ako aj súd prvej inštancie) bol viazaný petitom špecifikovaným žalobcom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

21. Odvolací súd ďalej uvádza, že žalobca bol povinný k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Ak listiny žalobca k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nepripojil, ale ich doručil súdu prvej inštancie po vydaní uznesenia, vyčítajúc žalobcom súdu prvej inštancie, že súd prvej inštancie rozhodol v lehote 7 dní od doručenia návrhu, preto nemohol listinné dôkazy predložiť súdu prvej inštancie, nie je možné považovať za nesprávny postup súdu prvej inštancie, ktorý o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol v zákonnej lehote v zmysle ustanovenia § 328 ods. 2, veta prvá CSP a v súlade s Čl. 17 CSP, z ktorého vyplýva, že „súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb,“ ale za nesplnenie si zákonom stanovenej povinnosti žalobcu v zmysle ustanovenia § 326 ods. 2 CSP.

22. Pokiaľ žalobca vytykal súdu prvej inštancie, že súd prvej inštancie mal vykonať ním navrhnutý dôkaz a vypočuť svedkov a uskutočniť obhliadku miesta samého, odvolací súd poukazuje na to, že žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neoznačil v tomto smere žiadne dôkazy (ohľadom výsluchu svedkov, resp. vykonanie obhliadky).

23. Žalobca ďalej poukázal na to, že súd prvej inštancie v odseku 1.,2., prvá veta uznesenia urobil chybu v písaní v uznesení, keď „v bode 1, 2., v prvej vete označil parc. CKN č. XXXX/X za parcelu vo vlastníctve žalovaného,“ odvolací súd konštatuje, že v uznesení v ods. 1., 2. súd prvej inštancie uviedol výslovne skutočnosti tvrdené žalobcom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a to: „Navrhovateľ pri miestnom šetrení vykonanom koncom mesiaca október 2021 zistil, že odporca vykonáva na parcele C KN č. XXXX/X zemné práce (buduje zrejme cestu), a to takým spôsobom, že cca 150 m² zasahuje neoprávnené nad rámec svojej parcely CKN č. XXXX/X do parciel navrhovateľa CKN XXXX/X a XXXX....“

24. Odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie konštatuje, že žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tvrdené skutočnosti žiadnym spôsobom neosvedčil, pričom hodnoverné osvedčovanie dôvodnosti a trvania nároku môže žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dosiahnuť najmä relevantnými skutkovými tvrdeniami, listinnými dôkaznými prostriedkami a kvalifikovanou právnou argumentáciou. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že v predmetnom prípade žalobca svojím návrhom, v ňom opísanými rozhodujúcimi skutočnosťami a ani k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pripojenými listinnými dôkazmi neosvedčil potrebu dočasnej úpravy pomerov do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

25. Na základe uvedeného odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

26. Pri rozhodovaní o trovách tohto odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva : „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“ Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. V tomto prípade bol v odvolacom konaní plne úspešný žalovaný, zásadne by teda mal nárok aj na náhradu trov tohto odvolacieho konania. Pretože však zo spisu odvolací súd nezistil, že by žalovanému v tomto odvolacom konaní nejaké účelne vynaložené trovy vznikli, odvolací súd mu náhradu trov tohto odvolacieho konania nepriznal.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa ustanovenia § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d) nemá náležitosti podľa § 428, e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Odvolací súd poučuje strany v zmysle ustanovenia § 160 CSP o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou a o možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o predbežné poskytnutie právnej pomoci v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytnutí právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení ďalších zákonov.